

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

**Робоча програма,
методичні вказівки та індивідуальні завдання
до вивчення дисципліни
“БЮДЖЕТНА СИСТЕМА”**

ЗМІСТ

1. Робоча програма з дисципліни “Бюджетна система”	3
2. Методичні вказівки до виконання індивідуальних робіт з дисципліни “Бюджетна система”	10
3. Тематика індивідуальних робіт з дисципліни “Бюджетна система”	14
4. Питання до підсумкового контролю знань з дисципліни “Бюджетна система”	18
5. Плани семінарських занять з дисципліни “Бюджетна система”	20
6. Тестові завдання з дисципліни “Бюджетна система”	26
Додатки	46

1. РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ “БЮДЖЕТНА СИСТЕМА”

Галузь знань 0305 Економіка та підприємництво
Напрями 6.030508 Фінанси і кредит

Розподіл навчальних годин (заочна форма навчання)

	Усього
Усього годин за навчальним планом, у тому числі:	144
Аудиторні заняття, з них:	16
Лекції	12
Лабораторні роботи	0
Практичні заняття	0
Семінарські заняття	4
Самостійна робота, у тому числі при:	128
Підготовці до аудиторних занять	0
Підготовці до контрольних заходів	0
Виконанні курсових проектів (робіт)	0
Виконанні індивідуальних завдань (робіт)	18
Опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях	100
Підсумковий контроль	екзамен

Характеристика дисципліни

Навчальна дисципліна "Бюджетна система" є нормативною і входить до циклу професійно-орієнтованих дисциплін.

Мета вивчення дисципліни – формування знань з організації та функціонування бюджетної системи, її ролі у соціально-економічному розвитку країни.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- роль і місце бюджету у перерозподільних відносинах суспільства;
- загальні засади бюджетного устрою і принципи побудови бюджетної системи;
- сутність, функціональне призначення та особливості структури основних елементів бюджетної системи (консолідованого бюджету, державного бюджету, місцевих бюджетів);
- завдання, принципи й методи бюджетного планування;

- основні методи і джерела формування доходів бюджету, напрямки і форми фінансування видатків;
- загальні методики визначення обсягів бюджетних видатків, що забезпечують реалізацію відповідних функцій держави;
- основні принципи та форми державного кредиту, стратегії і технології управління державним боргом.

вміти:

- аналізувати доходно-видаткову структуру консолідованого і державного бюджетів, її відповідність поточній макроекономічній ситуації;
- визначати і обґрунтовувати напрямки вдосконалення структури доходів та видатків бюджету відповідно до стратегії соціально-економічного розвитку країни;
- обчислювати за типовими методиками розмір прямих податків з доходів юридичних і фізичних осіб, непрямих податків та інших обов'язкових бюджетних платежів;
- розраховувати та аналізувати показники внутрішньої і зовнішньої державної заборгованості.

Критерії успішності – отримання позитивних оцінок при виконанні підсумкової (екзаменаційної) роботи.

Засоби діагностики успішності навчання –комплект екзаменаційних білетів.

Зв'язок з іншими дисциплінами – передумовою успішного опанування дисципліни є засвоєння знань з таких дисциплін як "Політична економія", "Макроекономіка", "Національна економіка" і "Соціальна економіка". Отримані теоретичні знання і практичні навички є необхідними для сприйняття дисциплін, що будуть викладатися на наступних курсах.

Набуті знання і вміння використовуються для моніторингу, аналізу та прогнозування основних тенденцій бюджетного процесу, визначення цільових пріоритетів та макромеханізмів бюджетної політики.

Зміст дисципліни “Бюджетна система”

Лекційний курс

№№ з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	Сутність, призначення і роль бюджету держави Функції держави - визначальний чинник формування бюджету. Багатогранність бюджету як суспільного явища. Бюджет держави як економічна категорія. Роль і місце бюджету у перерозподілені відносинах у суспільстві. Взаємозалежність ВВП, національного доходу та бюджету. Бюджетна централізація ВВП та її межі. Об'єктивна тенденція зростання бюджетної централізації ВВП, чинники, що протидіють цій тенденції. Фінансові протиріччя у суспільстві, пов'язані із формуванням бюджету, та способи їх вирішення. Забезпечення оптимальності пропорції розподілу й перерозподілу ВВП. Бюджетний вплив на забезпечення економічного і соціального розвитку. Бюджетна модель суспільства, необхідність її формування в Україні. Роль і місце бюджету у фінансово-кредитному механізмі. Бюджет у системі фінансового забезпечення потреб соціально-економічного розвитку, сфера поширення бюджетного фінансування. Бюджетні асигнування як “мультиплікатори” економічного росту. Бюджет у системі фінансового регулювання, його визначальна роль у сукупності економічних методів управління економікою. Інструменти бюджетного впливу на соціально-економічний розвиток.	2
2	Бюджет як основний фінансовий план держави Бюджет як основний фінансовий план держави. Склад і структура доходної і видаткової частин бюджету, фактори, що впливають на них. Відмінності між бюджетом як фінансовим планом і бюджетом як економічною категорією. Правовий характер бюджету як фінансового плану, його чинники. Бюджет як віддзеркалення економічної, соціальної і міжнародної політики держави. Поточний бюджет і бюджет розвитку. Бюджетний процес і його складові. Завдання, принципи й методи бюджетного планування. Чинники, що визначають якість розробки бюджету. Виконання бюджету.	1
3	Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування Стан бюджету: рівновага доходів і видатків; бюджетний надлишок; бюджетний дефіцит. Фактори, що визначають стан бюджету. Джерела покриття бюджетного дефіциту. Державний кредит.	1
4	Бюджетний устрій та побудова бюджетної системи України Поняття бюджетного устрою і бюджетної системи, їх співвідношення. Основи бюджетного устрою: встановлення принципів побудови бюджетної системи; виділення видів бюджетів; організація розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи; встановлення характеру взаємодії між бюджетами. Принципи побудови бюджетної системи. Поєднання централізованих і децентралізованих бюджетів як основа демократичного бюджетного устрою. Альтернативні принципи встановлення взаємозв'язку централізованих і децентралізованих бюджетів: єдність бюджетної системи та автономність кожного бюджету. Визначальні ознаки єдності бюджетної системи, передумови її встановлення. Законодавче визначення бюджету держави як єдиного фонду фінансових ресурсів. Перевага й недоліки бюджетної системи, побудованої на принципі єдності. Поняття і характерні ознаки принципу	1

	<p>автономності бюджетів, його забезпечення. Автономність бюджетів як визначальна передумова раціональної та ефективної фінансової діяльності місцевих органів влади й управління.</p> <p>Види бюджетів. Центральний бюджет держави, його призначення. Місцеві бюджети, їх види. Централізовані регіональні бюджети та бюджети в поселеннях.</p> <p>Засади розмежування видатків між окремими бюджетами. Територіальний та відомчий підходи до розподілу видатків. Фактори, що визначають порядок і пропозиції розподілу доходів між бюджетами. Закріплені та регулюючі доходи. Чинники й порядок закріплення доходів. Види регулюючих доходів і порядок бюджетного регулювання. Закон України “Про бюджетну систему України”. Принципи побудови бюджетної системи України, їх оцінка. Склад бюджетної системи України. Державний бюджет України, його призначення, склад та структура доходів і видатків. Роль державного бюджету в регіональному, галузевому і соціальному перерозподілі. Республіканський бюджет Криму. Місцеві бюджети, їх види, склад та структура доходів і видатків. Роль республіканського бюджету Криму та місцевих бюджетів у регіональному розвитку.</p>	
5	<p>Міжбюджетні відносини та система бюджетного вирівнювання</p> <p>Характер і форми взаємовідносин між бюджетами. Нерівномірність економічного розвитку регіонів як передумова бюджетного вирівнювання. Субсидіювання та його види: субсидії, субвенції, дотації. Порядок виділення та використання окремих видів субсидіювання.</p> <p>Вилучення бюджетних надлишків як форма взаємовідносин між бюджетами і бюджетного регулювання. Бюджетні позички, їх причини, порядок виділення і погашення. Взаємні розрахунки між бюджетами, причини їх виникнення і порядок проведення.</p>	1
6	<p>Система доходів бюджету</p> <p>Методи формування доходів бюджету. Доходи держави від підприємницької діяльності. Доходи від державних майна, угідь, послуг. Податковий метод мобілізації доходів бюджету. Державні позики.</p> <p>Джерела формування доходів бюджету. ВВП і національний доход як основа доходної бази бюджету. Причини й умови використання національного багатства для формування доходів бюджету.</p> <p>Склад і структура доходів бюджету України. Правове регулювання формування доходів. Особливості податкової структури України, її відмінності від розвинених країн.</p> <p>Загальна характеристика податкової системи України. Види непрямих податків, їх роль у доходах бюджету. Пряме оподаткування, його види, значення прямих податків у формуванні доходів бюджету. Платежі за ресурси, їх вади, роль у доходах бюджету.</p> <p>Неподаткові доходи бюджету. Надходження від використання і реалізації майна, що належить державі. Надходження від приватизації майна державних підприємств. Доходи рентного характеру. Інші неподаткові доходи бюджету. Надходження у бюджет від державних позик.</p> <p>Організація мобілізації доходів бюджету.</p>	2
7	<p>Система видатків бюджету</p> <p>Функції держави, їх вплив на склад і структуру видатків бюджету. Роль видатків бюджету у фінансовому забезпеченні потреб соціально-економічного розвитку. Галузева і цільова структура бюджетних видатків. Оптимізація структури видатків бюджету, її критерії.</p> <p>Бюджетне фінансування. Форми бюджетного фінансування: кошторисне</p>	1

	<p>фінансування, державне фінансування інвестицій, позички з бюджету державним підприємствам, державні дотації. Методи бюджетного фінансування.</p>	
8	<p>Видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку Склад видатків бюджету на народне господарство, їх роль і місце у розвитку економіки. Бюджет і структурна перебудова економіки України. Напрямки і форми бюджетного фінансування народного господарства. Бюджетні інвестиції, їх види. Капітальні вкладення і джерела їх фінансування. Конкурсний відбір об'єктів бюджетного інвестування, його завдання і критерії. Бюджетне фінансування економіки за рахунок цільових державних позик. Позики з бюджету державним підприємствам, порядок їх видачі і погашення. Порядок дотування збиткових підприємств. Шляхи фінансового оздоровлення державного сектора і ліквідації збитковості. Операційні затрати в народному господарстві, їх склад і призначення. Роль і місце бюджету у фінансуванні операційних затрат. Видатки бюджету на науку. Організація наукових досліджень і джерела їх фінансування. Фінансування наукових установ Академії наук України. Фінансування наукових досліджень у відомчих наукових закладах та вищих закладах освіти.</p>	0
9	<p>Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу Форми й види соціального захисту населення. Склад видатків бюджету на соціальний захист населення, їх роль в умовах переходу до ринкової економіки. Адресні субсидії громадянам на житло і комунальні послуги. Види разової фінансової допомоги громадянам. Форми й методи фінансового забезпечення соціальної сфери. Бюджетне фінансування закладів соціальної сфери, його організація. Основа кошторисного фінансування. Видатки бюджету на освіту, їх склад і структура. Бюджетні заклади освіти, особливості організації їх діяльності. Фінансування загальноосвітніх шкіл. Оперативно сільові показники діяльності шкіл, порядок їх визначення. Система заробітної плати вчителів і порядок планування фонду заробітної плати. Складання і перевірка кошторису загальноосвітніх шкіл. Особливості кошторисного фінансування шкіл-інтернатів. Фінансування дитячих дошкільних закладів. Бюджетне фінансування вищої освіти. Особливості кошторисного планування у вищих закладах освіти. Система заробітної плати працівників вищої школи. Позабюджетні кошти державних вищих закладів освіти. Видатки бюджету на охорону здоров'я, їх склад і структура. Бюджетні заклади охорони здоров'я, організація їх кошторисного фінансування. Фінансування медичних установ за нормативом бюджетних видатків на одного жителя. Особливості організації фінансової діяльності закладів охорони здоров'я в умовах страхової медицини. Система заробітної плати медичних працівників і порядок планування фонду заробітної плати. Складання й перевірка кошторису лікарні. Фінансовий план територіального медичного об'єднання. Бюджетне фінансування закладів культури, склад видатків. Особливості кошторису бібліотек, будинків культури та інших культурно-освітніх закладів. Фінансування преси, радіо, телебачення. Фінансування розвитку фізичної культури і спорту, роль бюджету в державній підтримці олімпійського руху.</p>	1
10	<p>Видатки бюджету на оборону і управління Фінансові та політичні аспекти видатків держави на оборону. Воєнна доктрина країни та її вплив на рівень і розмір видатків на оборону. Склад видатків на</p>	0

	оборону, порядок їх планування і фінансування. Видатки бюджету на державне управління, їх склад. Утримання органів законодавчої і виконавчої влади. Видатки на судові органи і прокуратуру. Видатки на правоохоронні органи. Видатки на утримання податкової адміністрації та митних органів. Порядок планування і фінансування видатків бюджету на управління.	
11	<p>Видатки бюджету на обслуговування державного боргу</p> <p>Державний кредит як специфічна ланка фінансових відносин. Державна політика позикових фінансів, її передумови. Форми державного кредиту, їх призначення. Суб'єкти державного кредиту, їх класифікація. Чинники державного кредиту. Бюджетний дефіцит як основний чинник державного кредиту. Джерела покриття дефіциту бюджету, роль і місце державного кредиту. Передумови державного кредиту: наявність кредиторів, у яких є вільні кошти, довіра з боку кредиторів до держави; зацікавленість у наданні позик; спроможність держави погасити борги і виплатити дохід.</p> <p>Державні позики як основна форма державного кредиту. Класифікація видів державних позик: за правом емісії; за ознакою держателів цінних паперів; за формою виплати доходів; за термінами погашення; за методами розміщення. Види цінних паперів з державних позик: облігації та казначейські зобов'язання (векселі).</p> <p>Державний борг, його структура. Внутрішній та зовнішній, поточний та капітальний державний борг. Обслуговування державного боргу. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу. Управління державним боргом. Способи управління: конверсія, консолідація, уніфікація, обмін облігацій за регресивним співвідношенням, відстрочка погашення, анулювання.</p>	2

Семінарські заняття

№№ з/п	Тема заняття та її зміст	Тривалість (годин)
1	Сутність, призначення і роль бюджету держави	1
2	Бюджет як основний фінансовий план держави	0
3	Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування.	0
4	Бюджетний устрій та побудова бюджетної системи України	0
5	Міжбюджетні відносини та система бюджетного вирівнювання	0
6	Система доходів бюджету	1
7	Система видатків бюджету	0
8	Видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку	0
9	Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу	1
10	Видатки бюджету на оборону і управління.	0
11	Видатки бюджету на обслуговування державного боргу	1

Рекомендована література

Основна

1. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навчальний посібник / За заг. ред. В.Д. Базилевича. - К. : Атіка, 2004. - 368 с.

2. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О. Бюджетна система: Конспект лекцій. Частина I, II. - Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008.

3. Бюджетний кодекс України.- К.:АТІКА, 2002.- 41 с.
4. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник.-К.:ЦНЛ, 2004.- 608 с.
5. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. Податкова система: Підручник. – К.: Атіка, 2006. – 920 с.
6. Клець Л. Є. Бюджетний менеджмент : навчальний посібник для вузів - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 639 с.
7. Фещенко, Л. В. Бюджетна система України : навчальний посібник / Л.В. Фещенко, П.В. Проноза, Н.В. Кузьминчук. - Х.: ВД "ІНЖЕК", 2007. - 292 с.
8. Юрій С., Бескід Й. Бюджетна система. - К.: Вища школа, 2000.- 365 с.

Додаткова

1. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси. - К.: Знання, 2006. - 494 с.
2. Бюджетна система: Навчальний посібник/ Алексеєв І. В., Ярошевич Н. Б., Чушак-Голобородько А. М. - К.: Хай-Тек Прес, 2007. - 363 с.
3. Іванов Ю.Б., Петросянц К.В. Альтернативні системи оподаткування. Навчальний посібник для ВНЗ. – Х.: ИНЖЭК, 2007. – 272 с.
4. Соціальна інфраструктура і політика: Навч. посібник / За ред А.В. Беляєва. - К.: КНЕУ, 2000. - 212 с.
5. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектору. - К.: Основи, 1998. - 560 с.
6. Тарангул Л.Л. Оподаткування та регіональний розвиток.- Ірпінь, Академія ДПС України, 2003.- 286 с.
7. Періодичні видання «Економіка України», «Фінанси України», «Бюлетень Національного банку України».
8. Офіційний Інтернет-сайт Державного комітету статистики України ukrstat@gov.ua
9. Офіційний Інтернет-сайт НБУ bank@gov.ua
10. Офіційний урядовий портал Кабінету Міністрів України kmu@gov.ua

Програму склала к.е.н., доц.

О. О. Завгородня

2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ПО ВИКОНАННЮ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ

РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ "БЮДЖЕТНА СИСТЕМА"

2.1. Мета і завдання індивідуальної роботи

Виконання індивідуальних робіт по дисципліні "Бюджетна система" є обов'язковою частиною учбового процесу.

Індивідуальні роботи виконуються студентом протягом годин, відведених за навчальним планом на самостійну роботу і переслідує головну мету – освоєння теоретичних положень даної дисципліни, придбання навичок дослідницької роботи і аналізу літературних джерел, даних бюджетної статистики та показників функціонування як бюджетної системи в цілому, так і її основних ланок.

Навчальний план вивчення дисципліни "Бюджетна система" студентами заочної форми навчання передбачає виконання однієї індивідуальної роботи.

До індивідуальної роботи пред'являються наступні вимоги: робота повинна відповідати змісту робочої програми дисципліни; вона повинна бути написана грамотною мовою і розбірливим почерком чи надрукована за допомогою відповідних технічних та програмних засобів; мати чіткі визначення категорій, понять, термінів з обов'язковими посиланнями на першоджерела; вона повинна мати продуману структуру і необхідний обсяг з обов'язковою вказівкою літературних джерел. У випадку друкування роботи мають бути дотримані наступні вимоги: обсяг роботи 12-15 сторінок, шрифт Times New Roman 14, в 1,5 інтервали, відступи праворуч, ліворуч, згори та знизу – 2 см.

Порядок виконання індивідуальної роботи включає:

- вибір теми і складання плану;
- підбір, вивчення, конспектування наукової літератури, даних бюджетної статистики;
- написання індивідуальної роботи, її оформлення, підготовка до співбесіди з викладачем-консультантом по індивідуальній роботі.

2.2. Вибір теми індивідуальної роботи та складання плану

Студенту пропонується тематика індивідуальних робіт по всьому курсу "Бюджетна система". Проте особистий вибір студентом теми індивідуальної роботи обмежений однією темою по дисципліні, номер якої співпадає із двома

останніми цифрами його залікової книжки. Разом з тим, студент може самостійно запропонувати своєму консультанту будь-яку тему, що не включена до тематики кафедри, але яка відповідає робочій програмі даної дисципліни.

Після вибору теми індивідуальної роботи студент повинен погодити і тему, і план індивідуальної роботи з консультантом кафедри, а потім приступити до підбору літератури. У зв'язку з тим, що кафедра має в своєму розпорядженні забезпечені посиланнями на літературні джерела робочі програми і методичні вказівки за всіма дисциплінами, що викладає кафедра, то вибір літератури слід починати, використовуючи ці програми та вказівки.

2.3. Написання індивідуальної роботи

Вдало складений план індивідуальної роботи, добре продумана структура і найменування розділів, створюють хороші передумови для успішної роботи. Перш за все, необхідно систематизувати літературні джерела, логічно розташувати їх відповідно до плану.

Індивідуальна робота повинна включати: вступ, два-три, пов'язаних між собою розділи, висновок, літературні джерела.

Вступ, як правило, розміщується на 1-2 сторінках учнівського зошита (листах формату А4). На вступ покладається завдання обґрунтувати актуальність теми і ввести до змісту роботи, показати мету роботи, шляхи її досягнення і результативність самого дослідження.

Перший розділ індивідуальної роботи, як правило, присвячується суті самої проблеми (теоретичної, економічної, соціальної). Тут слід висловити сучасний стан процесів, що вивчаються, явищ, економічних систем, виявити позитивний і негативні сторони руху, суперечливі тенденції, тупикові ситуації.

Другий розділ індивідуальної роботи повинен дати рекомендації по вдосконаленню форм розвитку і їх зміні, переорієнтації процесів в сприятливішому напрямі, тобто якщо перший розділ надає відповідь на питання: “що відбувається в даній системі?”, то другий розділ повинен дати відповіді на питання “що повинне відбуватися в даній системі?” і “як, за допомогою яких заходів цього можна досягти?”

Третій розділ індивідуальної роботи повинен дати відповідь на питання: якщо в даній системі повинний відбуватися певний процес, то якими будуть

наслідки (теоретичні, економічні, соціальні, політичні) можливої зміни процесів руху в даній системі.

На закінчення автор повинен чітко сформулювати основні теоретичні висновки і практичні рекомендації, що органічно витікають з кожного питання його роботи. По своєму об'єму висновок не повинен перевищувати 2 сторінки.

У список літературних джерел, що розташований наприкінці індивідуальної роботи, включається література, яка безпосередньо використана при написанні роботи (вона цитувалася, на неї посилалися або вона послужила відправною точкою при формуванні концепції автора).

Скорочення слів і словосполучень, крім загальноприйнятих скорочень величин і термінів, не дозволяються.

При посиланні на літературне джерело в тексті у квадратних дужках слід навести порядковий номер, який відповідна праця має в списку літератури.

Список літератури складається за абетковим принципом і друкується на окремому аркуші. Праці одного й того ж автора (чи разом зі співавторами) розміщуються в хронологічній послідовності.

При посиланні на статті із журналів слід обов'язково навести прізвища та ініціали всіх авторів, назви статті і журналу (вісника), рік, том, номер (випуск), першу і останню сторінки статті.

Таблиці, що наводяться в тексті, графіки, діаграми, математичні моделі повинні бути правильно оформлені.

Таблиці нумеруються арабськими цифрами в межах розділу (питання). У правому верхньому куту таблиці над заголовком вміщується напис “Таблиця” з вказівкою номера таблиці. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, розділеного крапкою.

Рисунки (графіки, схеми, різні діаграми) також нумеруються в межах розділу. Нумерації складаються з слів “Рисунок” (графік, діаграма), номер розділу, крапка, номер малюнка в розділі.

При першому посиланні на рисунок (таблицю) вказується його (її) повний номер, при повторному посиланні додають “див.”, наприклад “див. рис. 2.1”. Якщо в роботі одна таблиця (рисунок), її (його) не нумерують і слова “Таблиця” (“Рис.”) не пишуть.

Порушення вимог до оформлення індивідуальної роботи призводить до необхідності її переробки.

Зразки оформлення титульного листу індивідуальної роботи, плану роботи, оформлення списку літературних джерел і посилань на літературу по тексту, а також оформлення таблиць і рисунків наведені в додатках: А, Б, В, Д, Є.

Консультуючись з викладачем в процесі написання роботи, студент може отримати відповіді на всі питання, що його цікавлять.

Готову індивідуальну роботу студент повинен здати до учбово-методичного кабінету кафедри політекономії (ауд. 201, з 13.00 до 16.30) *не пізніше ніж за 20 календарних днів* до іспиту. Викладач перевіряє роботу в 14 денний строк з дня здачі роботи до кабінету.

2.4. Захист індивідуальної роботи

Керівник роботи перевіряє індивідуальну роботу та виставляє попередню оцінку. Якщо оцінка позитивна, робота допускається до захисту. На роботі зазначається «До захисту», ставиться дата та підпис викладача.

При підготовці до захисту студенту потрібно уважно ознайомитися з критичними зауваженнями рецензента, додатково вивчити питання, що викликали ці зауваження.

Захист індивідуальної роботи складається з доповіді студента (5 - 7 хвилин) по виконаній роботі та у відповідях на питання, які поставлені в рецензії керівником або виникли в ході захисту. Після цього визначається захищена чи не захищена індивідуальна робота.

Оцінювання індивідуальної роботи здійснюється викладачем, на роботі ставиться надпис «Захищено», дата та підпис викладача. *Тільки захищена індивідуальна робота виступає допуском студента до складання іспиту з дисципліни «Бюджетна система».*

3. ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ “БЮДЖЕТНА СИСТЕМА”

1. Бюджет як основний фінансовий план держави.
2. Роль і місце бюджету у перерозподільних відносинах суспільства.
3. Бюджетна централізація ВВП та її межі.
4. Бюджет як інструмент реалізації соціально-економічних програм.
5. Особливості бюджетних відносин в країнах перехідної економіки.
6. Бюджетний дефіцит: причини і наслідки.
7. Макроекономічні чинники бюджетного дефіциту в Україні.
8. Методи фінансування бюджетного дефіциту.
9. Бюджетний дефіцит як інструмент державного регулювання економіки.
10. Концепції збалансування Державного бюджету та їх практичне значення.
11. Проблеми фінансового оздоровлення економіки та ліквідації бюджетного дефіциту.
12. Інструменти бюджетного впливу на динаміку соціально-економічних процесів.
13. Бюджетний процес і його складові.
14. Бюджетне планування: завдання, принципи і методи.
15. Виконання бюджету: зміст, принципи, суб'єкти.
16. Вплив бюджетної політики на інфляційні процеси.
17. Національна бюджетна статистика та напрямки її вдосконалення.
18. Бюджетний устрій і бюджетна система. Їх співвідношення.
19. Принципи побудови бюджетної системи.
20. Поєднання централізованих та децентралізованих бюджетів як основа демократичного бюджетного устрою.
21. Бюджетні права органів державної влади і місцевого самоврядування.
22. Види бюджетів. Їх призначення та функції.
23. Місцеві бюджети в умовах самоуправління регіону.
24. Характер і форми взаємовідносин між бюджетами. Субсидії місцевим органам влади.
25. Взаємні розрахунки між бюджетами, причини їх виникнення і порядок проведення.

26. Бюджетні позички, їх причини, порядок виділення і погашення.
27. Бюджетна системи України.
28. Державний бюджет України, його призначення, склад та структура.
29. Бюджетні системи США та України (порівняльна характеристика).
30. Бюджетні системи Німеччини та України (порівняльна характеристика).
31. Бюджетні системи Росії та України(порівняльна характеристика).
32. Методи формування доходів бюджету.
33. Склад і структура доходів Державного бюджету України.
34. Склад і структура доходів місцевих бюджетів.
35. Податкова система України: склад, структура, принципи побудови.
36. Податкові системи США та України (порівняльна характеристика).
37. Податкові системи Німеччини та України (порівняльна характеристика).
38. Податкові системи Росії та України(порівняльна характеристика).
39. Роль місцевих бюджетів у регіональному розвитку.
40. Непрямі податки та їх роль у доходах бюджету.
41. Податок на додану вартість: зміст та порядок вилучення.
42. Податок на прибуток підприємств: зміст, порядок вилучення та макроекономічне значення.
43. Оподаткування доходів фізичних осіб.
44. Стимулюючий потенціал прибуткового податку з юридичних осіб.
45. Пряме оподаткування та його значення у формуванні доходів бюджету.
46. Неподаткові доходи місцевих бюджетів.
47. Неподаткові доходи Державного бюджету.
48. Державний кредит та його роль у формуванні бюджетних ресурсів держави.
49. Бюджетна політика у галузі державних доходів.
50. Роль видатків бюджету у фінансовому забезпеченні потреб соціально-економічного розвитку.
51. Функції держави та їх вплив на склад і структуру видатків бюджету.
52. Склад і структура видатків Державного бюджету України.
53. Міжрівневий розподіл бюджетних видатків.

54. Оптимізація структури видатків бюджету та її критерії.
55. Бюджетна політика у галузі державних видатків.
56. Форми і методи бюджетного фінансування.
57. Операційні видатки бюджету, їх склад і призначення.
58. Бюджетні інвестиції і їх види. Роль бюджетних інвестицій у розвитку економіки.
59. Бюджетні асигнування як "мультиплікатори" економічного росту.
60. Бюджет і структурна перебудова економіки України.
61. Конкурсний відбір об'єктів бюджетного інвестування, його завдання і критерії.
62. Бюджетні кредити підприємствам.
63. Напрямки і форми бюджетного фінансування народного господарства.
64. Порядок дотування збиткових підприємств. Шляхи фінансового оздоровлення державного сектору в перехідній економіці України.
65. Видатки бюджету на науку.
66. Форми і види соціального захисту населення.
67. Системи соціального захисту населення України і США (порівняльна характеристика).
68. Системи соціального захисту населення України і Німеччини (порівняльна характеристика).
69. Роль соціальних видатків в умовах переходу до ринкових відносин в Україні.
70. Форми і методи фінансового забезпечення соціальної сфери. Кошторисне фінансування.
71. Фінансування загальноосвітньої школи.
72. Планування і фінансування видатків на утримання шкіл - інтернатів.
73. Видатки бюджету на охорону здоров'я.
74. Медичне страхування як метод фінансування медицини.
75. Фінансування фізичної культури і спорту.
76. Проблеми фінансового забезпечення вищої школи.
77. Фінансування культурно-просвітницьких закладів.
78. Бюджетні цільові фонди соціального страхування.
79. Видатки бюджету на оборону: склад та аспекти формування.

80. Вплив внутрішньоекономічних факторів і зовнішньоекономічного оточення країни на рівень її оборонних видатків (на прикладі України).
81. Структура видатків бюджету на управління та принципи їх формування.
82. Роль бюджету в фінансовому забезпеченні охорони навколишнього середовища та ядерної безпеки.
83. Фінансування органів митної служби.
84. Видатки бюджету на утримання органів внутрішніх справ та внутрішніх військ.
85. Фінансування органів прокуратури і суду.
86. Структура видатків бюджету на управління та принципи їх формування.
87. Порядок планування і фінансування видатків бюджету на управління.
88. Державний кредит як специфічна ланка фінансових відносин.
89. Державний борг і його структура.
90. Проблеми зовнішнього державного боргу країн з перехідною економікою.
91. Обслуговування державного боргу.
92. Державні позики як основна форма державного кредиту.
93. Ринок державних цінних паперів в Україні: стан і перспективи розвитку.
94. Місцевий бюджет, його значення і роль у соціально-економічному розвитку території (на прикладі Дніпропетровської області).

4. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ “БЮДЖЕТНА СИСТЕМА”

1. Державні фінанси. Сутність та призначення бюджету.
 2. Бюджет як основний фінансовий план держави.
 3. Бюджетна централізація ВВП та її межі.
 4. Механізми бюджетного впливу на динаміку соціально-економічних процесів.
 5. Бюджетний дефіцит: зміст, форми, причини.
 6. Бюджетний процес і його складові. Завдання та методи бюджетного планування.
 7. Бюджетний устрій і бюджетна система. Їх співвідношення.
 8. Бюджетна система України.
 9. Види бюджетів. Їх призначення та функції.
 10. Принципи побудови бюджетної системи. Переваги та недоліки децентралізації бюджетної системи.
 11. Характер і форми взаємовідносин між бюджетами різних рівнів.
 12. Принципи розподілу доходів та видатків між рівнями бюджетної системи України.
 13. Джерела та методи формування бюджетних доходів.
 14. Розрахунок та порядок перерахування дотацій вирівнювання.
 15. Податкова система та принципи її формування.
 16. Функції держави та їх вплив на склад і структуру видатків бюджету.
- Бюджетна класифікація державних видатків.
17. Бюджетне фінансування. Розпорядники бюджетних коштів.
 18. Кошторисне фінансування.
 19. Бюджетні інвестиції і їх види. Роль бюджетних інвестицій у розвитку економіки.
 20. Бюджетні кредити та дотації. Шляхи фінансового оздоровлення державного сектору в перехідній економіці України.
 21. Видатки бюджету на науку.
 22. Форми і види соціального захисту населення.
 23. Фінансування загальноосвітньої школи. Особливості фінансування

шкіл – інтернатів.

24. Видатки бюджету на охорону здоров'я.

25. Бюджетні цільові фонди соціального страхування.

26. Фінансування фізичної культури і спорту.

27. Видатки бюджету на оборону: склад та аспекти формування.

28. Структура видатків бюджету на управління та принципи їх формування.

29. Державний борг та його структура.

30. Обслуговування державного боргу.

31. Методи фінансування бюджетного дефіциту та їх макроекономічні наслідки.

32. Сутність, чинники та форми державного кредиту. Бюджетні позики.

5. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Сутність, призначення та роль бюджету держави

План семінарського заняття:

1. Функції держави як визначальний чинник формування державного бюджету.
2. Бюджет держави як економічна категорія. Роль і місце бюджету у перерозподільних відносинах суспільства.
3. Взаємозалежність ВВП, НД та бюджету. Бюджетна централізація ВВП та її межі. Фінансово-бюджетна модель суспільства.
4. Склад і структура доходної і видаткової частин бюджету. Чинники, що впливають на їх формування.
5. Бюджет у системі фінансового регулювання. Інструменти бюджетного впливу на динаміку соціально-економічних процесів.

Література

1. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навчальний посібник / За заг. ред. В.Д. Базилевича. - К. : Атіка, 2004. – С. 112-156.
2. Бюджетна система: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — 2-ге вид., перероб. і доп. / В. М. Опарін, В. І. Малько, С. Я. Кондратюк, Г. Б. Коломієць. — К.: КНЕУ, 2004. — С. 36 -59.
3. Бюджетний менеджмент: Підручник / В. М. Федосов, В. М. Опарін, І. А. Золотько та ін.; За заг. ред. проф. В. М. Федосова - К.: КНЕУ, 2002. -С.18-54.
4. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси. – К.: Знання, 2006. – С. 9-42.
5. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектору. - К.: Основи, 1998. - С. 92-122.
6. Фещенко, Л. В. Бюджетна система України : навчальний посібник / Л.В. Фещенко, П.В. Проноза, Н.В. Кузьминчук. - Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. - С. 12 – 45.
7. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навч. посібник. – К.: НІОС, 2000. - С. 26-32.

Тема 2. Бюджет як основний фінансовий план держави

План семінарського заняття :

1. Бюджет як основний фінансовий план держави.
2. Чинники формування бюджету як фінансового плану. Взаємозв'язок бюджету з планом економічного і соціального розвитку та з іншими фінансовими планами.
3. Методи бюджетного планування.
4. Бюджетний процес і його етапи.
5. Оперативні органи управління бюджетним процесом, їх повноваження та функції.

Література

1. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навчальний посібник / За заг. ред. В.Д. Базилевича. - К. : Атіка, 2004. – С. 124-161.

2. Бюджетна система: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — 2-ге вид., перероб. і доп. / В. М. Опарін, В. І. Малько, С. Я. Кондратюк, Г. Б. Коломієць. — К.: КНЕУ, 2004. — С. 42 -67.

3. Бюджетний менеджмент: Підручник / В. М. Федосов, В. М. Опарін, І. А. Золотько та ін.; За заг. ред. проф. В. М. Федосова — К.: КНЕУ, 2002. — С. 54 - 67.

4. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник. — К.:ЦНЛ, 2004.— 28- 46 с.

5. Луніна І.О. Державні видатки, тенденції і факти зростання // Фінанси України. - 2001. - №4 - С.104-110.

6. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навч. посібник — К.: НІОС. - 2000. — С. 8-22, 329 -334.

Тема 3. Бюджетний дефіцит та джерела його фінансування

План з семінарського заняття:

1. Бюджетний дефіцит та його форми прояву.
2. Джерела фінансування державного бюджету та макроекономічні наслідки їх використання.
3. Концепції збалансування державного бюджету.

Література

1. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навчальний посібник / За заг. ред. В.Д. Базилевича. - К. : Атіка, 2004. — С. 230- 254.

2. Бюджетна система: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — 2-ге вид., перероб. і доп. / В. М. Опарін, В. І. Малько, С. Я. Кондратюк, Г. Б. Коломієць. — К.: КНЕУ, 2004. — С. 32 -45, 178 -192.

3. Клець, Л. Є. Бюджетний менеджмент : навчальний посібник для вузів - К. : Центр учбової літератури, 2007. — С. 39 -56.

4. Радионова И. Макроэкономические факторы дефицита бюджета в Украине//Экономика Украины.-1998.-№ 9.- С.15-23.

5. Фещенко, Л. В. Бюджетна система України : навчальний посібник / Л.В. Фещенко, П.В. Проноза, Н.В. Кузьминчук. -Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. - 292 с.

6. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навч. посібник — К.: НІОС. - 2000. — С. 32 -35.

Тема 4. Бюджетний устрій та побудова бюджетної системи України

План семінарського заняття:

1. Поняття бюджетного устрою та бюджетної системи. Їх співвідношення.
2. Принципи побудови бюджетної системи.
3. Поєднання централізованих та децентралізованих бюджетів як основа демократичного бюджетного устрою.
4. Види бюджетів. Їх призначення та функції.
5. Етапи становлення і розвитку бюджетної системи України.

Література

1. Бюджетний кодекс України.- К.:АТІКА, 2002.- 41 с.

2. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навчальний

посібник / За заг. ред. В.Д. Базилевича. - К. : Атіка, 2004. – С. 62- 96.

3. Бюджетна система: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — 2-ге вид., перероб. і доп. / В. М. Опарін, В. І. Малько, С. Я. Кондратюк, Г. Б. Коломієць. — К.: КНЕУ, 2004. — С. 34 - 48.

4. Буряк П.Ю. Міжбюджетні відносини та перспективи формування місцевих бюджетів //Фінанси України. - 2001. - № 6. - С.14 -23.

5. Вишняков С.В. Місцеві бюджети // Фінанси України - 2001. - №10. - С.11-16.

6. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник. –К.:ЦНЛ, 2004.– С. 86 - 112.

7. Жук И. Н., Киреева Е. Ф., Кравченко В.В. Международные финансы: Учеб. пособие / Под общ. ред. И.Н. Жук. - Мн.: БГЭУ, 2001. — 229 с.

8. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навч. посібник – К.: НІОС. - 2000. – С. 338 -346.

Тема 5. Міжбюджетні відносини та система міжбюджетного вирівнювання

План семінарського заняття:

1. Характер і форми взаємовідносин між бюджетами.
2. Субсидювання та його види: субсидії, субвенції, дотації.
3. Вилучення бюджетних надлишків як форма взаємовідносин між бюджетами і бюджетного регулювання.
4. Методика розрахунку бюджетних влучень та дотацій вирівнювання.

Література

1. Алієва В. Міжбюджетні відносини в Україні: тенденції і перспективи // Економіка України. – 2004.- №12. – С. 32 - 43.

2. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навчальний посібник / За заг. ред. В.Д. Базилевича. - К. : Атіка, 2004. – С. 96 - 112.

3. Буряк П.Ю. Міжбюджетні відносини та перспективи формування місцевих бюджетів// Фінанси України. - 2001. - № 6. - С.14-23.

4. Бюджетний кодекс України.- К.:АТІКА, 2002.- 41 с.

5. Каун О.Б. Концептуальні засади формування місцевих міжбюджетних відносин в Україні // Фінанси України. - 2003.- № 6.- С.31-38.

6. Тарангул Л.Л. Оподаткування та регіональний розвиток.- Ірпінь, Академія ДПС України, 2003.- С. 56 -97.

7. Швець В. Про принципи удосконалення системи міжбюджетних відносин в Україні // Економіка України. - 2005. –№3. - С. 25- 32.

Тема 6. Система доходів бюджету(4 год.)

План семінарського заняття:

1. Методи формування доходів бюджету.
2. Склад і структура доходів бюджету.
3. Склад та принципи побудови податкової системи України.
4. Особливості формування доходів місцевих бюджетів.

Література

1. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. Податкова система: Підручник. – К.: Атіка, 2006. – С. 28-46, 89-120, 254- 287.
2. Крисоватий А. І. Аксиоми суспільного вибору у податкових фінансах // Економічна теорія. - 2007. - № 4. – С. 30-40.
3. Луніна І., Фролова Н. Бюджетні доходи та податкові повноваження місцевих органів влади // Економіка України. – 2007. -№ 4. – С. 37-47.
4. Тарангул Л.Л. Оподаткування та регіональний розвиток.- Ірпінь, Академія ДПС України, 2003.- С. 24-120.
5. Фещенко, Л. В. Бюджетна система України : навчальний посібник / Л.В. Фещенко, П.В. Проноза, Н.В. Кузьминчук. - Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – С. 215-320.
6. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навч. посібник – К.: НІОС. - 2000. – С. 36 -194.

Тема 7. Система видатків бюджету (4 год.)

План семінарського заняття

1. Функції держави та їх вплив на структуру видатків бюджету.
2. Класифікації бюджетних видатків.
3. Розпорядники бюджетних коштів та їх повноваження.
4. Бюджетне фінансування та його форми.
5. Кошторисне фінансування.

Література

1. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навчальний посібник / За заг. ред. В.Д. Базилевича. - К. : Атіка, 2004. – С. 113 -145.
2. Бюджетна система: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — 2-ге вид., перероб. і доп. / В. М. Опарін, В. І. Малько, С. Я. Кондратюк, Г. Б. Коломієць. — К.: КНЕУ, 2004. — С. 76-98.
3. Луніна І. О. Політичні та економічні фактори зміни рівня державних видатків// Економіка України. - 2004. - №6.- С.12-21.
4. Розпутенко І. Управління державними видатками в перехідних економіках.-К.:Основи, 1993.- С.10-54.
5. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектору. - К.: Основи, 1998. - С. 92-117.
6. Фещенко, Л. В. Бюджетна система України : навчальний посібник / Л.В. Фещенко, П.В. Проноза, Н.В. Кузьминчук. - Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 134-167 с.
7. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навч. посібник – К.: НІОС. - 2000. – С. 195-208.

Тема 8. Видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку

План семінарського заняття:

1. Роль і місце Державного бюджету у розвитку національної економіки.
2. Основні форми і напрямки фінансування народного господарства.

3. Державні інвестиції та методика оцінки їх ефективності.
4. Державні закупівлі та контракти. Тендерні процедури.
5. Порядок дотування збиткових підприємств. Шляхи фінансового оздоровлення державного сектору.
6. Видатки бюджету на науку.

Література

1. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник. – К.:ЦНЛ, 2004.– С. 258-312.
2. Пересада А.А. Основы инвестиционной деятельности.- К.: Изд-во "Либра" ООО, 1996.- С. 52-59.
3. Розпутенко І. Управління державними видатками в перехідних економіках.-К.:Основи, 1993.- С.112- 128.
4. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектору. - К.: Основи, 1998. - С. 225-263.
5. Фещенко, Л. В. Бюджетна система України : навчальний посібник / Л.В. Фещенко, П.В. Проноза, Н.В. Кузьминчук. - Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – С. 120-178.
6. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навч. посібник – К.: НІОС, 2000. - С.209-240.

Тема 9. Видатки бюджету на соціальний захист населення й утримання соціальної сфери

План семінарського заняття:

1. Склад видатків бюджету на соціальний захист населення. Роль соціальних видатків в умовах переходу до ринкових відносин.
2. Форми і методи фінансового забезпечення соціальної сфери. Кошторисне фінансування.
3. Видатки бюджету на освіту.
 - 3.1. Фінансування початкової школи. Особливості фінансування шкіл-інтернатів.
 - 3.2. Фінансування вищої школи.
4. Видатки бюджету на охорону здоров'я.

Література

1. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник. – К.:ЦНЛ, 2004. – С. 334 - 456.
2. Красій О.І. Фінансові проблеми загальної освіти// Фінанси України. - 2001.- №10.- С.152-154.
3. Огонь Ц.Г. Бюджет освіти: підсумки та напрями вдосконалення//Фінанси України.-2007.-№ 4. - С. 20-27.
4. Парнюк В. Про деякі актуальні питання розвитку страхування в Україні // Економіка України. – 2005. - №8. – С.4-12.
5. Полозенко Д.В. Фінансове забезпечення загальноосвітніх закладів та шляхи його вдосконалення//Фінанси України.-2007.-№ 10.- С. 27-33
6. Соціальна інфраструктура і політика: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2000. — С. 178 - 224.

7. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектору. - К.: Основи, 1998. - С. 395-462.

8. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навч. посібник – К.: НІОС, 2000. - С.241-308.

Тема 10. Видатки бюджету на оборону та управління

План семінарського заняття:

33. Видатки держави на оборону: склад та аспекти формування.

34. Структури видатків бюджету на управління та принципи їх формування.

35. Фінансування правоохоронних органів.

Література

1. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навчальний посібник / За заг. ред. В.Д. Базилевича. - К. : Атіка, 2004. – С. 215 – 256.

2. Бюджетна система: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — 2-ге вид., перероб. і доп. / В. М. Опарін, В. І. Малько, С. Я. Кондратюк, Г. Б. Коломієць. — К.: КНЕУ, 2004. — С. 96 - 110.

3. Бюджетна система: Навчальний посібник/ Алексеев І. В., Ярошевич Н. Б., Чушак-Голобородько А. М. – К.: Хай-Тек Прес, 2007. – С. 242-253.

4. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник. – К.:ЦНЛ, 2004.– С. 422 – 518.

5. Концепція структурної перебудови оборонно-промислового комплексу України. - К.: Атіка, 2004. – 42 с.

6. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навч. посібник – К.: НІОС, 2000. - С.309-317.

Тема 11. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу

План семінарського заняття:

1. Державний кредит як специфічна ланка фінансових відносин.

2. Бюджетний дефіцит як основна передумова державного кредиту.

3. Державні позики як основна форма державного кредиту

4. Державний борг і його структура.

5. Показники державної заборгованості.

Література

1. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навчальний посібник / За заг. ред. В.Д. Базилевича. - К. : Атіка, 2004. – С. 256 - 297.

2. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник. – К.:ЦНЛ, 2004.– С. 478 – 536.

3. Вахненко Т. П. Міжнародний кредит у світовій валютно-фінансовій системі // Економіка України. - №6. – 2006. – С. 143 – 155.

4. Жук И. Н., Киреева Е. Ф., Кравченко В.В. Международные финансы: Учеб. пособие / Под общ. ред. И.Н. Жук. - Мн.: БГЭУ, 2001. — С. 167 - 214.

5. Радионова И. Макроэкономические факторы дефицита бюджета в Украины // Экономика Украины. -1998. - №9. - С. 15-23.

6. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “БЮДЖЕТНА СИСТЕМА”

1. Державні фінанси поділяються на:

- 1) державний бюджет та місцеві бюджети;
- 2) державні позабюджетні кошти, державний бюджет та фінанси державних підприємств;
- 3) бюджетну систему, державні позабюджетні кошти та фінанси державних підприємств;
- 4) фінанси державних підприємств, державні позабюджетні кошти та місцеві бюджети.

2. Бюджет як основний фінансовий план держави:

- 1) представляє собою розпис доходів і видатків держави, який затверджується органами законодавчої та представницької влади у вигляді закону;
- 2) представляє собою централізований грошовий фонд держави;
- 3) відображає відносини між державою та юридичними особами з приводу формування на загальнодержавному та регіональному рівнях централізованих фондів, призначених для фінансування дій держави, пов'язаних із реалізацією її економічних функцій.

3. Яка(і) з наведених характеристик не є абсолютно вірною щодо бюджетних відносин:

- 1) перерозподільні;
- 2) всеохоплюючі;
- 3) законодавчорегульовані;
- 4) еквівалентні;
- 5) тимчасові.

4. Профіцит державного бюджету характеризується:

- 1) рівністю доходів та видатків;
- 2) перевищенням доходів над видатками;
- 3) перевищенням видатків над доходами;
- 4) повною відсутністю доходів.

5. За формою прояву бюджетний дефіцит поділяється на:

- 1) вимушений та свідомий;
- 2) відкритий та прихований;
- 3) активний та пасивний;
- 4) циклічний та структурний.

6. За напрямками дефіцитного фінансування бюджетний дефіцит може бути:

- 1) активний та пасивний;
- 2) відкритий та свідомий;
- 3) прихований та вимушений;
- 4) циклічний та структурний.

7. За умовами виникнення бюджетний дефіцит може бути:

- 1) активний та пасивний;
- 2) відкритий та прихований;
- 3) вимушений та свідомий;
- 4) циклічний та структурний.

8. Прогнозний проект Державного бюджету України складається:

- 1) Національним Банком;
- 2) Міністерством фінансів;
- 3) бюджетним комітетом Верховної Ради;
- 4) Державним казначейством.

9. Централізація ВВП у скандинавській бюджетній моделі досягає:

- 1) 10-15%;
- 2) 25-30%;
- 3) 30-40%;
- 4) 50-60%.

10. Централізація ВВП в американській бюджетній моделі досягає:

- 1) 10-15%;
- 2) 25-30%;
- 3) 30-40%;
- 4) 50-60%.

11. Централізація ВВП у західноєвропейській бюджетній моделі досягає:

- 1) 10-15%;
- 2) 25-30%;
- 3) 30-40%;
- 4) 50-60%.

12. Якщо в країні "X" питома вага доходів бюджету складає 38% ВВП, а видатків бюджету – 44% ВВП, то показник централізації ВВП в ній дорівнюватиме:

- 1) 38%;
- 2) 41%;
- 3) 44%;
- 4) 81%.

13. Якщо ВВП зростає, то водночас:

- 1) зростають доходи усіх суб'єктів розподільчих відносин (у т. ч. держави) та зменшується рівень оподаткування;
- 2) зростають доходи усіх суб'єктів розподільчих відносин (у т. ч. держави) та зростає рівень оподаткування;
- 3) зменшуються доходи усіх суб'єктів розподільчих відносин (у т. ч. держави) та зменшується рівень оподаткування;
- 4) зменшуються доходи усіх суб'єктів розподільчих відносин (у т. ч. держави) та зростає рівень оподаткування.

14. Фінансово-кредитне забезпечення суб'єктів господарювання здійснюється у формах:

- 1) самофінансування;
- 2) кредитування;
- 3) акціонерного капіталу;
- 4) бюджетних асигнувань.

15. Основу механізмів бюджетного регулювання становить дія:

- 1) ефекту акселератора;
- 2) ефекту мультиплікатора;
- 3) ефекту "храповика";
- 4) ефекту ставки відсотку;
- 5) ефекту реальних касових залишків.

16. Якщо податки і видатки державного бюджету одночасно зростуть на 15 млн. грн., то при $MPS=0,25$ можна очікувати зростання реального ВВП на:

- А) 40 млн. грн.;
- Б) 20 млн. грн.;
- В) змін не відбудеться;
- Г) 15 млн. грн.;
- Д) правильної відповіді немає.

17. Бюджетний процес – це:

- 1) послідовність заходів і дій зі складання і розгляду проекту бюджету, визначена Законом “Про бюджетну систему України”;
- 2) організація і порядок складання, розгляду, затвердження й виконання бюджету;
- 3) право членів законодавчого органу вносити зміни у представлений Урядом проект бюджету;
- 4) всі попередні відповіді невірні.

18. Бюджетна ініціатива – це:

- 1) послідовність заходів і дій зі складання і розгляду проекту бюджету, визначена Законом “Про бюджетну систему України”;
- 2) організація і порядок складання, розгляду, затвердження й виконання бюджету;
- 3) право членів законодавчого органу вносити зміни у представлений Урядом проект бюджету;
- 4) всі попередні відповіді невірні.

19. Основним методом бюджетного планування є:

- 1) балансовий;
- 2) нормативний;
- 3) прямого рахунку;
- 4) аналітичний;
- 5) метод коефіцієнтів;
- 6) всі відповіді вірні;
- 7) всі відповіді невірні.

20. Бюджетна резолюція, в якій визначаються основні напрямки бюджетної політики на наступний рік, повинна бути прийнята Верховною Радою і подана Президенту України до:

- 1) 1 червня; Б) 1 липня;
- В) 1 серпня Г) 1 вересня;
- Д) 1 жовтня.

21. Граничним терміном розгляду Президентом проекту Закону про Державний Бюджет України на наступний рік і подання його до Верховної Ради є:

- 1) 15 жовтня;
- 2) 15 серпня;
- 3) 15 вересня;
- 4) 16 листопада.

22. Відповідно до Бюджетного кодексу граничним терміном прийняття Державного бюджету на наступний рік є:

- 1) 1 січня;
- 2) 15 вересня;
- 3) 15 жовтня;
- 4) 15 листопада;
- 5) 15 грудня;

б) 31 грудня.

23. Період дії бюджету (бюджетний рік) в Україні встановлено на строк:

- А) з 1 квітня по 31 березня;
- Б) з 1 липня по 30 червня;
- В) з 1 січня по 31 грудня;
- Г) з 1 вересня по 31 серпня.

24. Основним суб'єктом виконання бюджету в Україні є:

- 1) Державна податкова адміністрація;
- 2) Кабінет Міністрів;
- 3) Президент;
- 4) Державне казначейство;
- 5) Рахункова палата Верховної Ради;
- 6) Міністерство фінансів.

25. Системи касового виконання бюджету можуть бути:

- 1) банківська та казначейська;
- 2) казначейська, банківська та змішана;
- 3) урядова, банківська, фондова;
- 4) ощадна, урядова, банківська.
- 5) правильної відповіді немає.

26. В Україні система касового виконання бюджету є:

- А) банківською;
- Б) казначейською;
- В) змішаною.

27. Основним нормативним документом, який регламентує бюджетні відносини в Україні, є :

- 1) Конституція України;
- 2) Закон про бюджет на поточний рік;
- 3) Бюджетний кодекс;
- 4) Податковий кодекс.

28. У бюджетній класифікації України відсутній розділ:

- 1) доходи бюджету;
- 2) видатки бюджету;
- 3) фінансування бюджету;
- 4) бюджетний дефіцит;
- 5) державний борг.

29. Під бюджетним устроєм розуміють:

- А) організацію, принципи побудови та функціонування бюджетної системи, спосіб взаємодії її структурних елементів;
- Б) сукупність бюджетів різних рівнів;
- В) сукупність бюджетів різних рівнів та взаємозв'язків між ними.

30. Умовним періодом зародження бюджетної системи України вважають:

- 1) XV сторіччя;
- 2) XVI сторіччя;
- 3) XVII сторіччя;

4) XIX сторіччя.

31. В унітарних державах бюджетна система складається з:

- А) державного бюджету та бюджетів місцевих органів самоуправління;
- Б) державного бюджету;
- В) бюджетів місцевих органів самоуправління;
- Г) державного бюджету, бюджетів місцевих органів самоуправління та бюджетів суб'єктів федерацій.

32. Вкажіть, в якій групі усі країни мають трьохрівневу бюджетну систему:

- А) Японія, Росія, США;
- Б) США, Німеччина, Великобританія;
- В) Швейцарія, Канада, Росія;
- Г) Україна, Франція, Італія.

33. Країни якої з груп мають дворівневу бюджетну систему:

- А) Японія, Росія, США;
- Б) США, Німеччина, Україна;
- В) Швейцарія, Канада, Росія;
- Г) Україна, Франція, Італія.

34. Основними принципами побудови бюджетної системи України є:

- 1) принцип єдності;
- 2) принцип максимізації суспільної корисності;
- 3) принцип автономності;
- 4) принцип обґрунтованості;
- 5) принцип субсидіарності;
- 6) принцип достовірності.

35. Консолідований бюджет держави - це:

- А) бюджет, утворений шляхом об'єднання усіх бюджетів, що входять до складу бюджетної системи;
- Б) матеріальне підґрунтя економічної автономії територіальних одиниць;
- В) провідний структурний елемент бюджетної системи, баланс видатків та доходів уряду;
- Г) немає вірної відповіді.

36. Перерозподільна функція консолідованого бюджету передбачає:

- А) використання бюджету як дійового важеля управління господарською діяльністю та досягнення певних цілей економічної політики, як то: стабілізації економіки, стимулювання неінфляційного зростання ВВП;
- Б) забезпечення необхідних ресурсів для економічної діяльності Уряду та його функціонування;
- В) коригування розподілу доходів задля досягнення соціальної рівності.

37. Регулююча функція консолідованого бюджету передбачає:

- А) забезпечення необхідних ресурсів для економічної діяльності Уряду та його функціонування;
- Б) коригування розподілу доходів задля досягнення соціальної рівності;
- В) використання бюджету як дійового важеля управління господарською діяльністю та досягнення певних цілей економічної політики, як то: стабілізації економіки, стимулювання неінфляційного зростання ВВП.

38. Алокаційна функція консолідованого бюджету передбачає:

А) забезпечення необхідних ресурсів для економічної діяльності Уряду та його функціонування;

Б) переміщення в економіці фінансових ресурсів, орієнтоване на створення суспільних благ та послуг;

В) коригування розподілу доходів за для досягнення певної соціальної справедливості.

39. Співвідношення між ресурсами Державного бюджету та місцевих бюджетів в Україні приблизно дорівнює:

А) 40%: 60%;

Б) 50%: 50%;

В) 60%: 40%;

Г) 70%: 30%.

40. Принцип територіального розташування щодо міжрівневого розподілу державних видатків означає, що:

А) фінансування здійснюється з бюджету тієї адміністративної одиниці, на території якої знаходиться об'єкт фінансування;

Б) об'єкт фінансування отримує гроші з цільових позабюджетних фондів;

В) об'єкт фінансування отримує кошти з того бюджету, який відповідає рівню органу управління цим об'єктом.

41. Принцип відомчої підпорядкованості щодо міжрівневого розподілу державних видатків означає:

А) фінансування здійснюється з бюджету тієї адміністративної одиниці, на території якої знаходиться об'єкт фінансування;

Б) об'єкт фінансування отримує гроші з цільових позабюджетних фондів;

В) об'єкт отримує кошти з того бюджету, який відповідає рівню органу управління цим суб'єктом.

42. І-ий кошик доходів місцевих бюджетів формується за рахунок:

1) закріплених доходів;

2) регулюючих доходів;

3) усіх податків, отриманих з доходів фізичних та юридичних осіб, які зареєстровані на відповідній території;

4) внутрішніх муніципальних позик.

43. При розрахунку величини міжбюджетних трансфертів коригуючий коефіцієнт може знаходитися в діапазоні:

1) від 0.5 до 0.8;

2) від 0.8 до 1;

3) від 0.6 до 1;

4) від 0.75 до 1.25.

44. Субсидіювання - це:

А) тимчасова передача коштів з одного бюджету до іншого у зв'язку з виникненням тимчасового касового розриву;

Б) безвідплатне виділення коштів з бюджетів вищого рівня бюджетам нижчого рівня;

В) використання обмежених бюджетних ресурсів з максимальною ефективністю та

мінімізація соціально-економічних витрат суспільства при виконанні бюджету.

45. Визначити форму вертикальних міжбюджетних розрахунків, орієнтовану на покриття тимчасового касового розриву:

- А) вирівнювальні трансферти;
- Б) бюджетні позики;
- В) часткові субсидії;
- Г) субвенції;
- Д) дотації.

46. Визначити форму вертикальних міжбюджетних розрахунків, орієнтовану на спільне фінансування конкретних проектів:

- А) вирівнювальні трансферти;
- Б) бюджетні позики;
- В) часткові субсидії;
- Г) субвенції;
- Д) дотації.

47. В Україні існують наступні види міжбюджетних відносин:

- А) виключно вертикальні;
- Б) вертикальні та горизонтальні;
- В) виключно горизонтальні;
- Г) горизонтальні та посередницькі.

48. Найбільш дотаційними областями України є:

- 1) Тернопільська, Волинська, Рівненська;
- 2) Закарпатська, Тернопільська, Волинська;
- 3) Львівська, Чернігівська, Чернівецька;
- 4) Закарпатська, Тернопільська, Чернівецька.

49. В Україні особливі бюджетні права мають міста:

- 1) Донецьк;
- 2) Дніпропетровськ;
- 3) Київ;
- 4) Львів;
- 5) Севастополь;
- 6) Сімферополь.

50. При визначені прогнозованих закріплених доходів місцевих бюджетів екстраполяція здійснюється на основі даних за попередні:

- 1) десять років;
- 2) сім років;
- 3) п'ять років;
- 4) три роки;
- 5) два роки.

51. Назвіть неіснуючу(і) форму міжбюджетних трансфертів:

- 1) субвенції;
- 2) дотації;
- 3) гранти;
- 4) взаємні розрахунки;
- 5) субсидії.

52. У структурі місцевих бюджетів України виділяють:

- 1) два рівні; Б) три рівні;
- В) чотири рівні; Г) п'ять рівнів.

53. Другий рівень місцевих бюджетів утворюють:

- 1) обласні бюджети;
- 2) бюджети міст державного та обласного підпорядкування з районним поділом;
- 3) районні бюджети;
- 4) бюджети міст обласного і районного підпорядкування без районного поділу;
- 5) бюджети сіл;
- 6) бюджети селищ;
- 7) бюджети районів у містах.

54. Третій рівень місцевих бюджетів утворюють:

- 1) обласні бюджети;
- 2) бюджети міст державного та обласного підпорядкування з районним поділом;
- 3) районні бюджети;
- 4) бюджети міст обласного і районного підпорядкування без районного поділу;
- 5) бюджети сіл;
- 6) бюджети селищ;
- 7) бюджети районів у містах.

55. Продовжити твердження. Відсотки за бюджетними позиками у міжбюджетних відносинах:

- 1) дорівнюють обліковій ставці НБУ;
- 2) є меншими, ніж облікова ставка НБУ;
- 3) дорівнюють середній ставці комерційних банків за подібними (за обсягом і термінами) позиками;
- 4) взагалі не нараховуються.

56. Визначити методи формування бюджетних доходів за рахунок внутрішніх джерел:

- А) грошова емісія;
- Б) репарації;
- В) податковий механізм;
- Г) пряме вилучення доходів із державного сектору;
- Д) міжнародний кредит;
- Є) внутрішні позики;
- Ж) валютне регулювання (відхилення встановленого курсу валют від реального).

57. Визначте фіктивний метод формування доходів бюджету:

- 1) податковий механізм;
- 2) залучення позик;
- 3) емісія грошей;
- 4) отримання прибутків від державних послуг та майна.

58. До податкових надходжень не відноситься:

- 1) податок на промисел;
- 2) мито;
- 3) плата за спеціальне використання природних ресурсів;
- 4) надходження від приватизації державного майна;

- 5) A + B;
- 6) B + Г;
- 7) немає вірної відповіді.

59. Носій податку – це:

- 1) фізична або юридична особа, на яку законом покладено відповідальність за сплату податку;
- 2) особа, яка фактично сплачує податок;
- 3) майно або дохід, який належить оподаткуванню;
- 4) немає вірної відповіді.

60. Одиниця оподаткування - це:

- 1) абсолютна сума нарахувань на одиницю оподаткування;
- 2) величина податку на одиницю оподаткування;
- 3) чітко визначений відсоток до одиниці оподаткування;
- 4) одиницю вимірювання об'єкту оподаткування.

61. Тверді ставки являють собою:

- 1) чітко визначений відсоток до одиниці оподаткування;
- 2) абсолютну суму на одиницю оподаткування;
- 3) суму оподаткування, яка не змінюється протягом тривалого часу;
- 4) немає вірної відповіді;

62. Який з наведених податків розраховується в Україні за прогресивними ставками:

- А) ПДВ;
- Б) комунальний податок;
- Д) земельний податок;
- Г) прибутковий податок з фізичних осіб;
- Д) мито;
- Є) правильна відповідь відсутня.

63. До непрямих податків належить:

- 1) податок на прибуток підприємств;
- 2) прибутковий податок з громадян;
- 3) мито;
- 4) земельний податок.

64. До прямих податків належить:

- 1) земельний податок;
- 2) акцизний збір;
- 3) податок на додану вартість;
- 4) немає вірної відповіді.

65. У доходах державного бюджету України найбільша питома вага припадає на:

- 1) податкові надходження;
- 2) цільові внески у фонди соціального страхування;
- 3) доходи від держвласності;
- 4) державні позики.

66. Вкажіть який з наведених податків є загальнодержавним:

- 1) податок на додану вартість;

- 2) курортний збір;
- 3) збір за використання місцевої символіки;
- 4) готельний збір.

67. До місцевих податків і зборів не належить:

- 1) податок з реклами;
- 2) комунальний податок.
- 3) збір за припаркування автотранспорту;
- 4) податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів;
- 5) ринковий збір;
- 6) збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг.

68. Якщо ПДВ 35 грн., то ціна реалізації одиниці товару дорівнює:

- А) 150 грн.; Б) 180 грн.;
В) 100 грн.; Г) 210 грн.

69. Якщо ціна реалізації одиниці товару 240 грн., то ПДВ дорівнює:

- А) 60 грн.; Б) 50 грн.;
В) 40 грн.; Г) 30 грн.

70. У доходах місцевих бюджетів України найбільша питома вага припадає на:

- А) доходи від державних угідь, майна та послуг;
Б) прямі податки;
В) внески у цільові фонди;
Г) непрямі податки;
Д) місцеві позики на покриття бюджетного дефіциту;
Є) доходи від операцій з капіталом.

71. В Україні прибутковий податок з фізичних осіб визначається за:

- 1) пропорційною ставкою;
- 2) простою прогресивною ставкою;
- 3) регресивною ставкою;
- 4) складною прогресивною ставкою;
- 5) твердою (фіксованою) ставкою.

72. В Україні податок на прибуток з підприємств визначається за:

- 1) пропорційною ставкою;
- 2) простою прогресивною ставкою;
- 3) регресивною ставкою;
- 4) складною прогресивною ставкою;
- 5) твердою (фіксованою) ставкою.

73. До складу групи доходів бюджету “Плата за державні послуги, рентні та компенсаційні доходи” не входять:

- 1) відрахування на геологорозвідувальні роботи;
- 2) рентні платежі за нафту і газ, які видобуваються в Україні;
- 3) доходи від реалізації державних матеріальних резервів;
- 4) відрахування на роботи по ремонту шляхів України і підтримання їх у належному стані;
- 5) різниця у цінах на природний газ.

74. Бюджетна класифікація видатків не містить підрозділ:

- 1) територіально-регіональна класифікація;
- 2) відомча класифікація;
- 3) економічна класифікація;
- 4) функціональна класифікація;
- 5) програмна класифікація.

75. Обсяг бюджетних асигнувань по групі однорідних типових заходів визначається у:

- A) індивідуальному кошторисі;
- Б) зведеному кошторисі;
- В) бюджеті розвитку;
- Г) агрегованому кошторисі.

76. До основних принципів бюджетного фінансування відносяться:

- 1) безповоротність;
- 2) примусовість;
- 3) безвідплатність;
- 4) цільове спрямування;
- 5) строковість;
- 6) плановість.

77. Надання фінансової допомоги з бюджету суб'єктам підприємницької діяльності на поворотній основі – це:

- 1) проектне фінансування;
- 2) кошторисне фінансування;
- 3) бюджетний кредит;
- 4) бюджетні трансферти.

78. Плановий документ, в якому встановлюється обсяг бюджетних асигнувань, їх постійний та поквартальний розподіл – це:

- 1) літопис;
- 2) баланс;
- 3) кошторис;
- 4) звіт.

79. Індивідуальні кошториси складаються на рівні:

- 1) міністерств та відомств;
- 2) державних бюджетних установ;
- 3) міських рад;
- 4) сільських рад;
- 5) Міністерств Фінансів.

80. Схема „Розрахунковий рахунок казначейства → отримувач коштів ” відповідає:

- 1) методу загального казначейського рахунку;
- 2) методу єдиного казначейського рахунку;
- 3) методу одиничного казначейського рахунку;
- 4) методу безпосереднього казначейського рахунку.

81. До форм бюджетного фінансування не відноситься:

- 1) кредитування;

- 2) акціонування;
- 3) проектне інвестування;
- 4) субсидювання;
- 5) кошторисне фінансування.

82. У складі видатків зведеного бюджету України домінують витрати на:

- 1) міжнародну діяльність;
- 2) соціальний захист та фінансування соціальної сфери;
- 3) обслуговування державного боргу;
- 4) наукові дослідження і сприяння НТП;
- 5) державне управління;
- 6) інвестиції в народне господарство.

83. За яким критерієм класифікації виділяють поточні та капітальні видатки бюджету:

- 1) за галузями економічної і соціальної сфери;
- 2) за роллю видатків у відтворювальному процесі;
- 3) за цільовим призначенням;
- 4) за функціональним призначенням.

84. Капітальні видатки бюджету – це:

- 1) видатки на підтримку в належному стані основного капіталу підприємств і організацій державного сектору;
- 2) видатки на створення нових та розширення діяльності діючих підприємств, установ і закладів;
- 3) безвідплатна підтримка фінансовими коштами збиткових державних установ і державних підприємств.

85. Яку(і) із статей не містить типовий кошторис бюджетної установи:

- 1) “нарахування на заробітну плату”;
- 2) “оплата комунальних послуг та енергоносіїв”;
- 3) “внески за участь у тендерах”;
- 4) “придбання обладнання та предметів довгострокового користування”;
- 5) “капітальні трансферти”;
- 6) “ПДВ, сплачений у вартості придбаних товарів і послуг”.

86. Повний перелік видатків бюджету на економічну діяльність включає:

- 1) інвестиції, трансферти;
- 2) трансферти, дотації, субсидії;
- 3) операційні витрати;
- 4) інвестиції, кредити і дотації, операційні витрати.

87. Інвестиції – це:

- 1) видатки бюджету на утримання виробничої інфраструктури;
- 2) виділення з бюджету коштів на покриття збитків суб'єктів господарювання в тому випадку, коли збитковість визначається певною фінансовою політикою держави в сфері ціноутворення;
- 3) рух майна або грошового капіталу, наданих у суду на умовах поворотності, терміновості, матеріальної забезпеченості і, як правило, за сплату у вигляді відсотків;
- 4) різні види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються у відповідні об'єкти підприємництва та інші види діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту.

88. Вкажіть основні механізми фінансування державних інвестицій:

- 1) державний бюджет → місцеві бюджети → підприємства;
- 2) державний бюджет → міністерства і відомства → підприємства;
- 3) місцевий бюджет → підприємства;
- 4) державний бюджет → підприємства;
- 5) державний бюджет → цільовий інвестиційний фонд → підприємства.

1. Видатки на заготівлю та збереження сільськогосподарської продукції треба віднести до складу:

- 1) державної дотації;
- 2) державних інвестицій;
- 3) операційних витрат;
- 4) вірно а) і в).

89. Операційні видатки бюджету – це:

- 1) видатки на операції з державними цінними паперами;
- 2) видатки на утримання виробничої інфраструктури;
- 3) видатки на соціальний захист населення;
- 4) видатки на наукові заклади.

90. Кредит – це:

- 1) це різні види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються у відповідні об'єкти підприємництва та інші види діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту;
- 2) видатки бюджету на утримання виробничої інфраструктури;
- 3) рух майна або грошового капіталу, наданих у суду на умовах поворотності, терміновості, матеріальної забезпеченості і, як правило, за сплату у вигляді відсотків;
- 4) виділення з бюджету коштів на покриття збитків суб'єктів господарювання в тому випадку, коли збитковість визначається певною фінансовою політикою держави в сфері ціноутворення.

91. Бюджетні кредити надаються:

- 1) всім підприємствам без виключення;
- 2) підприємствам, у яких частка майна державної власності більше 50%;
- 3) підприємствам у випадку скрутного становища, обумовленого стихійним лихом;
- 4) усім без виключення підприємствам державної форми власності;
- 5) правильної відповіді немає.

92. Покриття збитковості підприємства, що виникає внаслідок певною державної політики в сфері ціноутворення, здійснюється за рахунок :

- 1) державних дотацій;
- 2) пільгового державного кредиту;
- 3) цільових субсидій;
- 4) дотацій вирівнювання.

93. Визначити, які з перерахованих чинників являються критерієм відбору підприємств для надання державної фінансової підтримки:

- 1) фінансове становище підприємств на час розгляду проектів та у майбутньому;
- 2) наявність кваліфікованих кадрів;

- 3) конкурентоспроможність продукції;
- 4) все вірно.

94. Прикладні наукові дослідження, як правило, фінансуються:

- 1) замовником;
- 2) за рахунок Державного інноваційного фонду;
- 3) за рахунок місцевих бюджетів території, на якій зареєстрований відповідний науковий заклад;
- 4) за рахунок коштів відповідних міністерств і відомств;
- 5) А і Б.

95. Обсяг державної дотації визначається:

- 1) в залежності від значення і місця підприємства в державній економіці;
- 2) безпосередньо власником підприємства;
- 3) як різниця між доходами і збитками підприємств;
- 4) всі відповіді вірні.

96. Видатки на державні премії України та державні стипендії в галузі науки і техніки входять до складу:

- 1) видатків бюджету на фундаментальні дослідження;
- 2) видатків бюджету на галузі інфраструктури;
- 3) видатків бюджету на сприяння НТП;
- 4) вірно а) і в);
- 5) немає вірної відповіді.

97. Фінансування наукових розробок з проблем стандартизації, сертифікації та еталонної бази входить до складу:

- 1) бюджетного фінансування галузей, що потребують великих фінансових вкладень і мають великий термін окупності;
- 2) видатків бюджету на фундаментальні дослідження і сприяння НТП;
- 3) видатків бюджету на зовнішньоекономічну діяльність;
- 4) А і В;
- 5) немає вірної відповіді.

98. Ректор державного вищого навчального закладу є розпорядником бюджетних коштів:

- 1) I-го ступеня;
- 2) II-го ступеня;
- 3) III-го ступеня;
- 4) IV-го ступеня.

99. Короткотермінові бюджетні кредити підприємствам та бюджетним закладам надаються на термін:

- 1) до 6 місяців;
- 2) до 1 року;
- 3) до 2-х років;
- 4) до 3-х років.

100. До складу соціальних гарантій населенню з боку держави не входить:

- 1) захист купівельної спроможності малозабезпечених громадян;

- 2) індексація заробітної плати відповідно до прожиткового мінімуму;
- 3) обов'язкове забезпечення житлом малозабезпечених категорій населення;
- 4) забезпечення мінімальних послуг у сфері медицини та освіти.

101. За рахунок бюджетних коштів держава має забезпечувати:

- 1) середній рівень медичного, культурного, побутового та соціального обслуговування для найменш захищених громадян;
- 2) мінімально гарантований рівень медичного, культурного, побутового та соціального обслуговування для найменш захищених громадян;
- 3) оплату усіх використаних послуг медичного, культурного, побутового та соціального обслуговування для найменш захищених громадян.

102. Основною вимогою до соціальних норм є:

- 1) мінімізація;
- 2) конкретизація;
- 3) загальність.

103. В Україні держава гарантує необхідні асигнування на розвиток культури в розмірі не менш, ніж:

- 1) 3% від ВВП;
- 2) 18% від НД;
- 3) 18% від ВВП;
- 4) 8% від НД.

104. До джерел фінансування освітніх навчальних закладів не відносяться:

- 1) кредити банків;
- 2) добровільні грошові внески і пожертвування підприємств, установ;
- 3) внески іноземних юридичних та фізичних осіб;
- 4) обов'язкові грошові внески державних підприємств та установ.

2. Знайдіть варіант, що не відповідає дійсності: “Бюджетна допомога та фінансова підтримка приватних вузів здійснюється шляхом...”

- 1) фінансування приватних науково-дослідницьких розробок;
- 2) фінансової допомоги студентам або стипендіальні видатки;
- 3) навчання у приватних ВНЗах певних категорій молоді за державний кошт.

105. Яка з концепцій щодо справедливості розподілу доходів пропонує пряму залежність величини кінцевих доходів одержувача від його внеску в економічну діяльність:

- А) ринкова;
- Б) утилітарна;
- В) роулсеанська;
- Г) егалітарна.

106. У кошторисному порядку фінансуються культурно-освітні заклади, які:

- 1) не мають реальних можливостей заробляти гроші і послуги яких повинні мати доступний характер;
- 2) можуть надавати платні та безкоштовні послуги;
- 3) знаходяться у приватній власності.

107. Принцип солідарності державної системи соціального страхування полягає в:

- 1) повному охопленні соціальним страхуванням усіх осіб, які працюють за наймом;
- 2) перерозподілі коштів між працездатними і непрацездатними, здоровими і хворими, працюючими і безробітними;
- 3) рівноправності всіх застрахованих осіб.

108. Позабюджетним фондом соціального страхування в Україні є:

- 1) Пенсійний фонд;
- 2) Фонд державного соціального страхування на випадок безробіття;
- 3) Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності;
- 4) Інноваційний фонд.

109. Які з видатків на оборону не фінансуються з Державного бюджету:

- 1) утримання збройних сил;
- 2) підготовка призовників та командного складу у військових навчальних закладах;
- 3) будівництво житла для військовослужбовців;
- 4) закупівля озброєння і військової техніки.

110. Потреби армії та флоту розраховуються:

- 1) щороку;
- 2) щомісяця;
- 3) раз у 3 роки;
- 4) раз у 6 місяців.

111. Проектний кошторис Міністерства оборони України подається:

- 1) до Кабінету Міністрів України;
- 2) до Міністерства фінансів України;
- 3) Президенту України;
- 4) нікуди не подається, затверджується на місці.

112. До основних статей кошторису армійських частин належать:

- 1) закупівля озброєння і військової техніки;
- 2) заробітна плата військовонайманих;
- 3) грошові утримання військовослужбовців;
- 4) вірно б) і в);
- 5) немає вірної відповіді.

113. Фінансування служб загального планування та статистики відносяться до видатків на:

- 1) державне управління;
- 2) міжнародну діяльність;
- 3) правоохоронну діяльність та забезпечення безпеки держави;
- 4) немає вірної відповіді.

114. Розпорядником бюджетних коштів II-го ступеня при фінансуванні видатків на оборону є:

- 1) Президент України;
- 2) міністр оборони;
- 3) командири військових частин та начальники установ і організацій;
- 4) командуючі видів збройних сил.

115. До видатків на правоохоронну діяльність та забезпечення безпеки держави відносяться видатки на:

- 1) загальне планування та статистичні служби;
- 2) головне управління урядового зв'язку;
- 3) утримання фінансових та податкових служб;
- 4) немає вірної відповіді.

116. Дефіцит бюджету розраховується як:

- 1) дефіцит = видатки + доходи;
- 2) дефіцит = видатки - доходи;
- 3) дефіцит = доходи – видатки;
- 4) дефіцит = доходи / видатки.

117. Фіктивним джерелом покриття бюджетного дефіциту є:

- 1) проведення грошової емісії;
- 2) збільшення дохідної частини бюджету;
- 3) державний кредит та державні позики;
- 4) скорочення видаткової частини бюджету.

118. Сукупність грошових засобів, мобілізованих державою, що виступає в якості позичальника, кредитора та гаранта - це:

- 1) державний кредит;
- 2) державне інвестування;
- 3) державний борг;
- 4) не має правильної відповіді.

119. Державний кредит має такі принципи як:

- 1) платність;
- 2) зворотність;
- 3) терміновість;
- 4) примусовість.

120. Оформлення державних позик не може здійснюватись:

- 1) облігаціями;
- 2) дотаціями;
- 3) векселями;
- 4) акціями.

121. Загальна сума заборгованості і процентів, що мають бути сплачені за державні позики, це:

- 1) поточний борг;
- 2) капітальний борг;
- 3) внутрішній борг;
- 4) зовнішній борг.

122. Коефіцієнт обслуговування зовнішнього державного боргу - це:

- 1) відношення всіх платежів по зовнішній заборгованості до ринкової вартості майна, що перебуває у загальнодержавній власності;
- 2) відношення валового зовнішнього боргу до валютних надходжень держави;
- 3) відношення розміру зовнішньої заборгованості до ВВП країни;
- 4) відношення поточного зовнішнього боргу до валютних доходів країни від експорту товарів та послуг;

5) відношення темпів приросту зовнішнього боргу до темпів щорічного приросту чистого експорту.

123. Відношення всіх платежів по внутрішній заборгованості до ринкової вартості майна, що перебуває у загальнодержавній власності, -це:

- 1) внутрішній борг;
- 2) державний борг;
- 3) кредиторська заборгованість;
- 4) зовнішній борг.

124. Якщо держава відмовляється від своєї заборгованості - це:

- 1) уніфікація боргу;
- 2) консолідація боргу;
- 3) анулювання боргу;
- 4) відстрочка погашення боргу.

125. Зміна доходності держаних позик - це:

- 1) конверсія державного боргу;
- 2) анулювання державного боргу;
- 3) уніфікація державного боргу;
- 4) консолідація державного боргу.

126. Передача зобов'язань за раніше випущеною позикою на нову позикку з метою продовження терміну позики:

- 1) конверсія державного боргу;
- 2) анулювання державного боргу;
- 3) уніфікація державного боргу;
- 4) консолідація державного боргу.

127. До методів управління державним боргом не належить:

- 1) конверсія;
- 2) консолідація;
- 3) модифікація;
- 4) обмін боргових державних цінних паперів за регресивним співвідношенням;
- 5) уніфікація;
- 6) анулювання.

128. Продовжити речення. Офіційно визначена величина граничного бюджетного дефіциту та граничного державного боргу:

- 1) не залежать від обсягу ВВП;
- 2) є прямо пропорційними обсягу ВВП;
- 3) є зворотно пропорційними обсягу ВВП;
- 4) є експоненціально залежними від обсягу ВВП.

129. Позитивний леверидж – це ситуація, в якій:

- 1) доходи від залучення додаткових позикових коштів перевищують витрати за цією операцією;
- 2) доходи спеціального фонду Державного бюджету перевищують його видатки;
- 3) є можливість збільшити видатки за захищеними статтями;
- 4) фактичні темпи погашення зовнішньої заборгованості випереджають заплановані.

130. Загальна сума заборгованості і процентів, що мають бути сплачені за державні позики, - це:

- 1) поточний державний борг; Б) капітальний державний борг;
- В) внутрішній державний борг; Г) зовнішній державний борг;
- Д) гарантований борг.

131. Критичне значення коефіцієнта обслуговування зовнішнього боргу країни дорівнює:

- 1) 20%; Б) 50%;
- В) 100%; Г) 120%.

132. У циклі управління державним боргом відсутні стадії:

- 1) залучення;
- 2) розподілу;
- 3) перерозподілу;
- 4) погашення;
- 5) аудиту.

133. Забезпеченням внутрішньої державної позики є:

- 1) власність та цінні папери державних підприємств;
- 2) надра та корисні копалини;
- 3) ринкова вартість майна, що перебуває у державній власності;
- 4) заощадження та золото-валютні резерви держави.

134. Скорочення видатків з усіх статей бюджету (крім захищених) протягом часу, що залишається до закінчення поточного бюджетного року, - це:

- 1) конверсія бюджету;
- 2) реструктуризація бюджету;
- 3) дисконтування бюджету;
- 4) секвестр бюджету.
- 5) рефінансування бюджету;

135. Погашення попередньої заборгованості за допомогою випуску нових позик або шляхом заміни короткострокових зобов'язань на середньо- чи довгострокові – це:

- 1) конверсія державного боргу;
- 2) реструктуризація державного боргу;
- 3) дисконтування державного боргу;
- 4) секвестр державного боргу;
- 5) рефінансування державного боргу.

136. Оцінити правильність тверджень. Для невірних наведіть правильних варіант.

- 1) акцизні збори відносяться до непрямих податків;
- 2) за формою прояву бюджетний дефіцит поділяється на прихований та відкритий;
- 3) загальним методом бюджетного планування є метод коефіцієнтів;
- 4) алокаційна функція зведеного бюджету пов'язана із переміщенням в економіці фінансових ресурсів, спрямованим на створення суспільних благ та послуг;
- 5) бюджетна ініціатива – це мобілізація запланованих доходів консолідованого бюджету та фінансування передбачених видатків;
- 6) основними принципами побудови бюджетної системи є принципи єдності та автономності (самостійності);
- 7) податок на прибуток підприємств в Україні розраховується за прогресивними ставками;
- 8) в Україні штрафи і пеня є доходами виключно місцевих бюджетів;

- 9) за порядком використання податки поділяються на державні, місцеві та міждержавні;
- 10) в Україні бюджетна система є трьохрівневою;
- 11) порівняно із центральним урядом можливості місцевих бюджетів щодо дефіцитного фінансування менш обмежені;
- 12) поточний борг – це заборгованість держави кредиторам за межами даної країни;
- 13) прибутковий податок з фізичних осіб в Україні вилучається за пропорційною ставкою;
- 14) декларативний метод передбачає стягнення податків за переліком типових об'єктів та їх середньою доходністю;
- 15) оперативна робота з виконання бюджету здійснюється Міністерством фінансів, Державною податковою адміністрацією та Державним казначейством;
- 16) фінансова норма відображає ту частку видатків, яка покривається за рахунок бюджетних коштів;
- 17) в повний перелік видатків держави на економічну діяльність входять інвестиції та операційні видатки.
- 18) носій податку – це юридична або фізична особа, яка фактично сплачує податок;
- 19) основним нормативним документом, що регламентує бюджетні відносини, є Конституція України;
- 20) прикладні дослідження, спрямовані на розвиток конкретних галузей, фінансуються за рахунок Державного бюджету;
- 21) позичковий метод означає формування доходів за рахунок надання державою позик юридичним особам й отримання відсотків по них;
- 22) бюджетні видатки можуть поділятися на поточні та капітальні;
- 23) страхові фонди, що передбачають створення персональних рахунків, функціонують як повнофондова система;
- 24) кадастровий засіб вилучення податків здійснюється за переліком типових об'єктів та їх середньою дохідністю;
- 25) диференційований набір страхових послуг можуть надавати як приватні, так і державні обов'язкові страхові фонди;
- 26) фінансування будівельно-монтажних робіт входить до складу операційних видатків бюджету;
- 27) ректор вищого навчального закладу визначає суму витрат за основними статтями кошторису;
- 28) в Україні Пенсійний фонд є позабюджетним фондом;
- 29) податок на додану вартість відноситься до місцевих податків;
- 30) бюджетна норма встановлюється міністерствами та відомствами за згодою фінансових органів як середні норми видатків на розрахункову одиницю;
- 31) видатки на утримання Президенту України та його апарату відносяться до статті „Видатки на міжнародну та представницьку діяльність”;
- 32) основна стаття кошторису утримання військовий частин – грошове утримання військовослужбовців та заробітна плата вільнонайманих;
- 33) за умовами виникнення дефіцит поділяється та структурний та вимушений;
- 34) згідно з законом України, прибутковий податок з фізичних осіб належить до місцевих податків.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок оформлення титульного листу індивідуальної роботи.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА
з дисципліни **“Бюджетна система”**

на тему **№85**

“Фінансування органів прокуратури і суду”

студента III-го курсу заочного факультету,
групи ФК-10-1з
Петренка Миколи Івановича

Оцінка _____ “___” _____ 2012 р.

Викладач _____ к. е. н., доц. Завгородня О. О.

Дніпропетровськ НМетАУ

2012

Зразок оформлення плану індивідуальної роботи.

Тема: “Фінансування органів прокуратури і суду”

План

	Стр.
Вступ.....	3
1. Склад та структура бюджетних видатків на фінансування органів прокуратури і суду.....	5
2. Особливості складання кошторису правоохоронних закладів.....	10
3. Напрямки оптимізації бюджетного фінансування органів прокуратури і суду в Україні.....	14
Висновки.....	17
Список використаних літературних джерел.....	20

Зразок оформлення списку літературних джерел

Список використаних літературних джерел

7. Бюджетний кодекс України. – К.: Атіка, 2006. – 41 с.
8. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. Податкова система: Підручник. – К.: Атіка, 2006. – С. 28-46.
9. Іванов Ю.Б., Петросянц К.В. Альтернативні системи оподаткування. Навчальний посібник для ВНЗ. – Х.: ИНЖЕК, 2007. – 224 с.
10. Крисоватий А. І. Аксіоми суспільного вибору у податкових фінансах // Економічна теорія. - 2007. - № 4. – С. 30-40.
11. Кучерявенко Н.П. Основы налогового права. – Харьков: Эспира, 2001. – 342 с.
12. Луніна І., Фролова Н. Бюджетні доходи та податкові повноваження місцевих органів влади // Економіка України. – 2007. -№ 4. – С. 37-47.
13. Савченко А. Податок на прибуток підприємств як інструмент інвестиційної політики держави // Економіка України. – 2003. - №3. – С.22 -32.
14. Тарангул Л. Л. Оподаткування та регіональний розвиток. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2003.- 243 с.
15. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навч. посібник – К.: НІОС. - 2000. – С. 36 -194.

Оформлення посилань на літературні джерела
в тексті індивідуальної роботи.

Перший варіант оформлення передбачає посторінкові посилання.

“Розвиток соціальної сфери не може формуватися штучно, - підкреслив Президент України. – Потрібно бути реалістами: істотне поліпшення життя населення можливе лише на основі успішного розвитку реальної економіки. Будь-які диспропорції у цьому співвідношенні можуть дорого коштувати не лише економіці, а й суспільству загалом¹”.

Другий варіант передбачає оформлення посилань в основному тексті у квадратних дужках, де на першому місці вказується порядковий номер джерела (за списком літератури), а після коми - сторінки (наприклад: [2, С. 12]).

¹ Стратегія розвитку. Виступ Президента України Леоніда Кучми на першій сесії Верховної Ради України четвертого скликання 18 червня 2002 року // Голос України від 20 червня 2002 р. - С.5.

Зразок оформлення таблиць і рисунків.

Таблиця 1. Структура державного та гарантованого боргу України станом на 01.04.08*

	%
Загальна сума державного та гарантованого державою боргу	100,00%
Державний борг	81,25%
Внутрішній борг	19,89%
Зовнішній борг	61,37%
1. Заборгованість за позиками, наданими міжнародними організаціями економічного розвитку	15,48%
Європейське Співтовариство	0,26%
Європейський банк реконструкції та розвитку	1,30%
Світовий Банк	13,92%
2. Заборгованість за позиками, наданими закордонними органами управління	10,24%
Італія	0,37%
Німеччина	1,81%
Росія	6,73%
США	0,82%
Франція	0,10%
Японія	0,41%
3. Заборгованість за позиками, наданими іноземними комерційними банками	0,00%
4. Заборгованість, не віднесена до інших категорій	35,65%
Гарантований борг	18,75%
Внутрішній борг	1,51%
Зовнішній борг	17,23%
1. Заборгованість за позиками, наданими міжнародними організаціями економічного розвитку	3,08%
Європейське співтовариство з атомної енергії	0,35%
Європейський банк реконструкції та розвитку	0,88%
Міжнародний Валютний Фонд	1,52%
Світовий Банк	0,34%
2. Заборгованість за позиками, наданими закордонними органами управління	0,04%
3. Заборгованість за позиками, наданими іноземними комерційними банками	10,02%
4. Заборгованість, не віднесена до інших категорій	4,09%

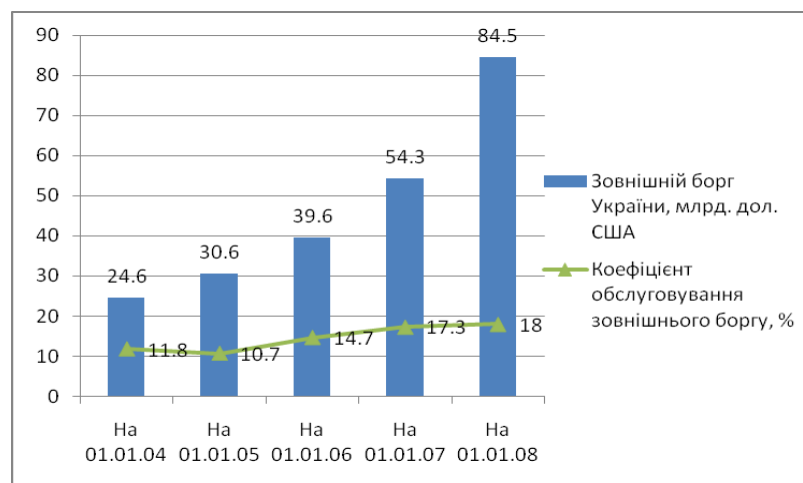
* Розраховано за даними Національного Банку України. Інтернет-ресурс: <http://bank.gov.ua>.

Рис. 1. Динаміка зовнішнього боргу України